

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

25/4290-

26. september 2025

Høring - Utredning om det regionale flyrutetilbudet

1. Bakgrunn

For å sikre et godt flytilbud over hele landet, kjøper staten ved Samferdselsdepartementet transport på flyruter som ikke kan drives med et tilfredsstillende flyrutetilbud på kommersielle vilkår. Flyrutetjenestene kjøpes med utgangspunkt i et felleseuropeisk regelverk etter en offentlig konkurranse blant flyselskapene, og departementet pålegger såkalte forpliktelser til offentlig tjenesteytelse (FOT) på flyruter. Disse skal bare gjelde i den utstrekning det er nødvendig for at det på ruten gis et minstilbud av ruteflygninger som tilfredsstiller fastsatte krav til kontinuitet, regelmessighet, prisfastsettelse og minstekapasitet, som flyselskapene ellers ikke ville påtatt seg om de bare skulle tatt hensyn til egne kommersielle interesser.

Ved oppstart av gjeldende FOT-rutekontrakter for Sør-Norge og Nord-Norge 1. april 2024, og for helikopterruten Værøy–Bodø fra 1. august 2024, reduserte regjeringen maksprisene med 50 prosent, noe som har gitt rimeligere billetter, flere reisende og bedre kapasitetsutnyttelse. To nye ruter, Stord–Oslo og Kirkenes–Tromsø, ble i tillegg tatt inn i ordningen og på flere ruter ble kapasitetskravene økt. Samtidig med de positive effektene beskrevet over, har det enkelte steder oppstått kapasitetsutfordringer og vært misnøye med enkelte ruteendringer. Samferdselsdepartementet har vært i kontinuerlige dialog med operatørene om tilpasninger for å imøtekomme lokale bekymringer, og 1. april 2025 ble det iverksatt en rekke tiltak som ser ut til å ha hatt positiv effekt bl.a. med tanke på setetilgjengeligheten.

Styrkingen av FOT-rutetilbudet har medført en betydelig økning i bevilgningen til statlig flyrutekjøp; fra 962 mill. kroner i 2023 til over 2,4 mrd. kroner i 2025. Med bakgrunn budsjetøkningen og erfaringene tidlig i inneværende avtaleperiode, besluttet Samferdselsdepartementet å gjennomføre en ekstern utredning av hvordan det regionale flyrutetilbudet kan innrettes best mulig innenfor gjeldende budsjettamme, inkludert om

beboerrabatt er et egnet virkemiddel på FOT-rutene. Utredningen inngår også i oppfølgingen av Stortingets vedtak nr 1211:

«Stortinget ber regjeringen utrede og sende på høring en ordning med beboerbevis for å sikre lokalbefolkningen bedre tilgang til ferger og FOT-ruter. Utredningen skal foreligge innen utlysningen av neste konkurranse om FOT-ruter i Sør-Norge våren 2026.»

Vedtaket ble truffet 20. juni 2025 ved behandlingen av Meld. St. 2 (2024–2025) *Revidert nasjonalbudsjett 2025*, jf. Innst. 540 S (2024–2025).

Utredningen gjennomført av Oslo Economics er nå ferdigstilt, og Samferdselsdepartementet sender den herved på åpen høring. Gjennom høringen ønsker departementet å innhente synspunkter på utredningen. Innspillene vil sammen med denne utredningen og andre transportfaglige utredninger utgjøre det en viktig del av beslutningsgrunnlaget når departementet skal forberede fremtidige konkurranser om FOT-rutedrift.

Utredningen dekker flere forhold som kostnadsutvikling, kontraktsutforming og innfasing av nye fly og innspill til alle disse vil være nyttig. Departementet har imidlertid merket seg at det er det er særlig interesse knyttet til beboerrabatt/beboerbevis, og vi ber derfor spesielt om innspill i lys av utredningens omtale av prismodeller om behovet for og innretningen av en slik ordning, jf. våre spørsmål til høringsinstansene under punkt 2.

Samferdselsdepartementet ber i tillegg fylkeskommunene om å innhente synspunkter og vurderinger fra berørte instanser som

- kommuner i lufthavnenes nedslagsfelt
- regionale helseforetak, Posten Bring AS og andre berørte i næringslivet og i organisasjoner

2. Spørsmål til høringsinstansene

Trafikken på FOT-rutene

- Er det et behov for å innføre en ordning med beboerbevis/beboerrabatt på en eller flere FOT-ruter eller bør dagens regime med like priser for alle reisende videreføres? Departementet ber om at svaret begrunnes godt.
- Våren og sommeren 2025 økte Widerøe kapasiteten betydelig både på flere kommersielle ruter og FOT-ruter. Departementets forståelse er at antall passasjerer har økt, men at fyllingsgraden er redusert på grunn av den økte kapasiteten særlig sammenlignet med sommersesongen 2024. Har dette tiltaket hatt en effekt som tilsier at behovet for beboerrabatt/beboerbevis er redusert?

Administrative og økonomiske konsekvenser

- En eventuell innføring av beboerrabatt/beboerbevis vil ha praktiske og økonomiske konsekvenser for operatørene. Blant annet må bookingsystemer tilpasses en slik ordning

og det må føres en form for kontroll av reisende med beboerrabatt/beboerbevis. Ser operatørene noen særlige administrative utfordringer knyttet til dette? Hvilke økonomiske konsekvenser antas en eventuell innføring av beboerrabatt å ha for operatørene.

- Det er ikke klart hvordan en eventuell ordning med beboerbevis best kan innrettes, hvilken registreringsløsning som vil være hensiktsmessig og hvordan ordningen kan fungere fra bestillingstidspunkt til reisen gjennomføres. Vi ber derfor om innspill på hvordan en helhetlig innføring av beboerrabatt/beboerbevis kan gjennomføres.
- En forutsetning for å innføre beboerrabatt /beboerbevis er at maksprisene for passasjer som ikke er omfattende av ordningen må økes da hele formålet med en slik ordning vil være å sikre fortsatt lave priser og tilgjengelighet for lokalbefolkningen med beboerbevis. Vil økte makspriser ha særlig negative økonomiske effekter på en eller flere nærmere definerte ruter?

Geografisk avgrensning

- Avgrensning av geografiske områder omfattet av et eventuelt beboerbevis/beboerrabatt reiser flere problemstillinger. Vi ber om innspill til hvilke forhold departementet her bør ta hensyn til.

Listen av spørsmål over er ikke uttømmende. Vi oppfordrer til å kommentere forhold utover de nevnt over dersom de anses som relevante. Vi forventer ikke at alle opplistede spørsmål må besvares av hver enkelt høringsinstans.

3. Høringsfrist

Samferdselsdepartementet ber om innspill innen 19. desember 2025. Saken er tilgjengelig på departementet sine nettsider her: <https://www.regjeringen.no/id3119527>

Vi ber om at innspill blir sendt elektronisk ved bruk av den digitale løsningen for høringsuttalelser (under «Send inn høringssvar» på denne siden). Ved spesielle behov for innsending på annen måte, kan innspill sendes til Samferdselsdepartementet per e-post til: postmottak@sd.dep.no. Alle innspill vil være offentlige.

Med hilsen

Tone Kristin Aursland (e.f.)
avdelingsdirektør

Jørgen Frich
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Finnmark fylkeskommune	Postboks 701	9815	VADSØ
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN

Kopi:

Helse Midt-Norge RHF
Helse Nord RHF
Helse Vest RHF
Kommunal- og distriktsdepartementet
KS - Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon
Posten Bring AS
KS – Kommunesektorens organisasjon